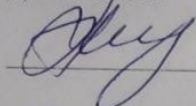

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
 Факультет економіки та бізнес-адміністрування
 Кафедра міжнародної економіки

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЕБА

С. Петровська

« 17 » 10 2019 р.

Проректор з навчальної роботи

А. Гудманян

2019 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Економічні механізми трансформації корпорацій»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
 Спеціальність: 051 «Економіка»
 Освітньо-професійна програма: «Міжнародна економіка»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	1	105/3,5	17	17	-	71	1 д/з-1с	-	диф.залік 1с
Заочна	1	105/3,5	6	6	-	93	1 к-1с	-	диф.залік 1с

Індекс: РМ-6-051/19 – 3.2.4

Індекс: РМ-12-051/19 – 3.2.4

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічні механізми трансформації корпорацій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.06-01-2019
		стор. 2 з 12	

Робочу програму навчальної дисципліни «Економічні механізми трансформації корпорацій» розроблено на основі освітньої програми та робочих навчальних планів РМ-6-051/19 та РМ-12-051/19 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 051 «Економіка», освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:

професор кафедри міжнародної економіки _____ Т.В. Князева

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка») – кафедри міжнародної економіки, протокол № 10 від 28.08.2019 р.

Завідувач кафедри _____ С.Г. Мізюк

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол №7 від 10.09.2019 р.

Голова НМРР _____ А.Т. Тофанчук

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	5
2. Зміст навчальної дисципліни	6
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	6
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	7
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	7
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг	7
2.4.1. Домашнє завдання.....	8
2.4.2 Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)	8
2.4.3 Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН)	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Методи навчання.....	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	9

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічні механізми трансформації корпорацій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.06-01-2019
		стор. 4 з 12	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення робочої програми навчальної дисципліни», затвердженої розпорядженням №071 від 10.07.2019, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі міжнародної економіки.

Метою викладання дисципліни є формування у студентів знань з сукупності принципів та механізмів функціонування транснаціональних корпорацій й інструментів оцінки ефективності їх діяльності, її аналізу й удосконалення.

Завдання навчальної дисципліни. У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

- знати теоретичні основи виникнення і становлення транснаціонального капіталу;
- розуміти передумови формування та інструментарію реалізації стратегій діяльності ТНК;
- знати особливості еволюції організаційних структур транснаціональних корпорацій;
- знати внутрішні механізми функціонування та особливостей менеджменту ТНК, канали взаємодії ТНК з зовнішнім середовищем.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**:

- визначати стратегічні пріоритети діяльності ТНК на конкретному географічному ринку;
- створювати оптимальні організаційні структури управління бізнес-процесами в ТНК;
- самостійно приймати обґрунтовані рішення в управлінні окремими сферами діяльності ТНК;
- аналізувати основні напрямки діяльності корпорації, фірм-контрагентів і фірм-конкурентів;
- оцінювати параметри економічної ефективності діяльності ТНК; проводити ситуаційний аналіз та визначати можливі варіанти ефективнішого вирішення завдань і проблем корпорації;
- здатність ідентифікувати країнові, регіональні та секторальні специфіки діяльності ТНК, що дозволяють успішно адаптуватись у професійному середовищі міжнародного бізнесу.

Навчальна дисципліна «Економічні механізми трансформації корпорацій» посідає важливе місце серед дисциплін, що викладаються студентам у вищих навчальних закладах, які готують спеціалістів з міжнародної економіки. Вона

тісно пов'язана із вивченням таких курсів, як «Стратегічне управління підприємством», «Міжнародний менеджмент», «Глобальна економіка» та ін.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля №1 «Економічні механізми трансформації корпорацій», який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Модуль 1. Економічні механізми трансформації корпорацій.

Тема 1. Структурні трансформації в економіці: міжнародний аспект.

Структурні трансформації, підходи та методи їх дослідження; модель трансформації у країнах Центральної та Східної Європи; економічні результати трансформації в країнах Центральної та Східної Європи; місце України у світовій економіці: макроекономічний аспект.

Тема 2. Транснаціоналізація як фактор розвитку світової економіки.

Транснаціональні корпорації; критерії транснаціоналізації (структурний критерій; критерій результативності; біхевіоральний (поведінковий) критерій; форми ТНК; середовище ТНК; глобалізація; інтернаціоналізація; міжнародний бізнес; еволюція ТНК.

Тема 3. Функціонування ТНК у міжнародній господарській діяльності.

Сучасні аспекти поширення корпоративного бізнесу як форми господарювання; діяльності; переваги та недоліки діяльності ТНК; діяльність ТНК у країнах базування. ТНК та приймаючі країни.

Тема 4. Особливості економічного механізму діяльності транснаціональних корпорацій. Сутність економічного механізму ТНК; міжнародне позиціонування активів ТНК; економічні моделі транснаціональної діяльності.

Тема 5. Формування та реалізація стратегії транснаціональних корпорацій.

Особливості реалізації стратегій ТНК; конкурентні стратегії транснаціональних корпорацій; специфіка дії конкурентних сил на реалізацію стратегій ТНК; процес виходу з ринку як елементу реалізації стратегії ТНК.

Тема 6. Механізм трансфертного ціноутворення. Сутність і призначення трансфертних цін; чинники визначення рівня трансфертних цін; механізм трансфертного ціноутворення; критика і проблеми трансфертного ціноутворення.

Тема 7. Маркетингові стратегії транснаціональних корпорацій. Сутність маркетингових стратегій ТНК; вплив міжнародного середовища на маркетингову стратегію ТНК; міжнародний життєвий цикл товару; специфіка впровадження стандартизованих маркетингових стратегій.

Тема 8. Регулювання транснаціональної діяльності. Еволюція процесу регулювання транснаціональної діяльності; діяльність ООН щодо регулювання господарської та інвестиційної поведінки ТНК; діяльність ОЕСР щодо регулювання транснаціональної діяльності; специфіка регулювання ТНК на сучасному етапі функціонування світового господарства.

Тема 9. Сучасні тенденції транснаціоналізації та їхній вплив на економіку України. Основні світові тенденції транснаціоналізації; потоки іноземного капіталу в

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічні механізми трансформації корпорацій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.06-01-2019
		стор. 6 з 12	

економіку України; основні мотиви ТНК як інвесторів в Україну; потенційні можливості для створення вітчизняних транснаціональних корпорацій.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 «Економічні механізми трансформації корпорацій»										
1.1	Структурні трансформації в економіці: міжнародний аспект	1 семестр				1 семестр				
		9	2	2	5	14	1	1	12	
1.2	Транснаціоналізація як фактор розвитку світової економіки	9	2	2	5	13	1	–	12	
1.3	Функціонування ТНК у міжнародній господарській діяльності	9	2	2	5	–	–	–	–	
1.4	Особливості економічного механізму діяльності транснаціональних корпорацій	9	2	2	5	15	2	1	12	
1.5	Формування та реалізація стратегії транснаціональних корпорацій	9	2	2	5	–	–	–	–	
1.6	Механізм трансфертного ціноутворення	9	2	2	5	14	1	1	12	
1.7	Маркетингові стратегії транснаціональних корпорацій	9	2	2	5	14	1	1	12	
1.8	Регулювання транснаціональної діяльності	8	2	1	5	13	–	1	12	
1.9	Сучасні тенденції транснаціоналізації та їхній вплив на економіку України	6	1	–	5	–	–	–	–	
1.10	Виконання домашнього завдання, контрольної (домашньої) роботи.	8	–	–	8	8	–	–	8	
1.11	Модульна контрольна робота №1	21	–	2	18	14	–	1	13	
Усього за модулем №1		105	17	17	71	105	6	6	93	
Усього за навчальною дисципліною		105	17	17	71	105	6	6	93	

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Лекції	СРС	Лекції	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Структурні трансформації в економіці: міжнародний аспект	1 семестр		1 семестр	
		2	2	1	6
1.2	Транснаціоналізація як фактор розвитку світової економіки	2	2	1	12
1.3	Функціонування ТНК у міжнародній господарській діяльності	2	2	–	–

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічні механізми трансформації корпорацій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.06-01-2019
		стор. 7 з 12	

1	2	3	4	5	6
1.4	Особливості економічного механізму діяльності транснаціональних корпорацій	2	2	2	6
1.5	Формування та реалізація стратегії транснаціональних корпорацій	2	2	–	–
1.6	Механізм трансфертного ціноутворення	2	2	1	6
1.7	Маркетингові стратегії транснаціональних корпорацій	2	2	1	6
1.8	Регулювання транснаціональної діяльності	2	2	–	–
1.9	Сучасні тенденції транснаціоналізації та їхній вплив на економіку України	1	5	–	–
1.10	Модульна контрольна робота №1	–	–	–	–
Усього за модулем №1		17	21	6	36
Усього за навчальною дисципліною		17	21	6	36

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Практ. заняття	СРС	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Структурні трансформації в економіці: міжнародний аспект	1 семестр		1 семестр	
		2	3	1	6
1.2	Транснаціоналізація як фактор розвитку світової економіки	2	3	–	–
1.3	Функціонування ТНК у міжнародній господарській діяльності	2	3	–	–
1.4	Особливості економічного механізму діяльності транснаціональних корпорацій	2	3	1	6
1.5	Формування та реалізація стратегії транснаціональних корпорацій	2	3	–	–
1.6	Механізм трансфертного ціноутворення	2	3	1	6
1.7	Маркетингові стратегії транснаціональних корпорацій	2	3	1	6
1.8	Регулювання транснаціональної діяльності	1	3	1	12
1.9	Сучасні тенденції транснаціоналізації та їхній вплив на економіку України	–	–	–	–
1.10	Модульна контрольна робота №1	2	18	1	13
Усього за модулем №1		17	42	6	49
Усього за навчальною дисципліною		17	42	6	49

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	21	36
2.	Підготовка до практичних занять	24	36

3.	Підготовка до модульної контрольної роботи	18	13
4.	Виконання домашнього завдання, контрольної (домашньої) роботи.	8	8
Усього за навчальною дисципліною		71	93

2.4.1. Домашнє завдання.

Домашнє завдання (ДЗ) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Завдання ДЗ полягає у застосуванні механізму трансфертного ціноутворення в конкретній країні базування материнської та дочірньої компанії ТНК. Виконання, оформлення та захист ДЗ здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій. Час, потрібний для виконання ДЗ – до 8 годин самостійної роботи.

2.4.2. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Контрольна (домашня) робота з дисципліни виконується в першому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

Теми рефератів та завдання для виконання практичної частини контрольної (домашньої) роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій, розроблених провідними викладачами кафебри.

Час, потрібний для виконання контрольної складає 8 годин самостійної роботи.

2.4.3. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН).

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

В процесі викладання дисципліни, під час проведення лекційних та практичних занять використовуються наступні методи: словесні (лекція, бесіда, пояснення, доповідь), наочні (презентація, ілюстрування), практичні (тестові завдання, кейси, виконання розрахунково-графічних завдань), методи контролю.

Методи контролю: з метою виявлення загального рівня підготовки та особливостей засвоєння знань студентів проводиться вхідний контроль у формі тестів. Протягом семестру засвоєння студентами елементів навчального матеріалу контролюється для виявлення недоліків та проблем процесу засвоєння, пробілів у знаннях та подальшої роботи з їхнього усунення. Формами поточного контролю знань та навичок студентів денної форми навчання є: співбесіди і тестування – для перевірки засвоєння теоретичного матеріалу; захист розв'язання завдань та проблемних ситуацій – для контролю практичних навичок; виконання розрахунково-графічних завдань – для розвитку аналітично-розрахункових навичок; контрольні роботи за модулями – для проміжного контролю повноти, комплексності знань.

3.2. Рекомендована література

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічні механізми трансформації корпорацій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.06-01-2019
		стор. 9 з 12	

Базова література

3.2.1. Транснаціональні корпорації / І.О. Давидова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. – Харків: Видавництво «Форт», 2018. – 175с.

3.2.2. Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності. Навч. посіб. / За ред. Якубовського С. О., Козака Ю. Г., Логвінової Н. С. – 2-ге вид. перероб. та доп.–К.: Центр учбової літератури, 2011. – 472 с.

3.2.3. Якубовський С. О. Транснаціональні корпорації : особливості інвестиційної діяльності : навч. посіб./ Якубовський С. О., Козак Ю. Г., Логвинова Л. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 472с.

Допоміжна література

3.2.4. Глобальна економіка: навчальний посібник / Т.В. Шталь, Ю.Б. Доброскок, О.О. Тищенко, Н.В. Проскурніна, Ю.О. Світлична – Харків: Видавництво «Форт», 2016. – 358 с.

3.2.5. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях [текст] підруч. / Ю.Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с.

3.2.6. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навч. посібник / Т.В. Шталь [та ін.]. – Харків : «Видавництво «Форт», 2015. – 364 с.

3.2.7. Міжнародний бізнес: підручник. / В.А. Вергун, А.І. Кредісов, О.І. Ступницький та ін.; за ред. проф. Вергун. – К. : ВАДЕКС, 2014. – 810 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. www.imf.org – сайт МВФ.

3.3.2. www.wb.org – сайт Групи Всесвітнього Банку.

3.3.3. www.unctfd.org – сайт ЮНКТАД.

3.3.4. www.ukrstat.gov.ua – сайт Державної служби статистики України.

3.3.5. www.oecd.org – офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1	
	1 семестр	1 семестр
Виконання завдань на практичних заняттях	86×8 = 64	86×5 = 40
Виконання та захист домашнього завдання (контрольної роботи)	16	20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>43 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	
<i>Підсумкова семестрова контрольна робота</i>	-	40
Усього за модулем №1	100	100
Семестровий диференційований залік	-	-

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічні механізми трансформації корпорацій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.06-01-2019
		стор. 10 з 12	
Усього за дисципліною		100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи
в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання та захист домашнього завдання, (контрольної (домашньої) роботи)	Виконання модульної роботи	Підсумкова семестрова контрольна робота	
8	15-16	18-20	36-40	Відмінно
6-7	12-14	15-17	30-35	Добре
5	10-11	12-14	24-29	Задовільно
менше 5	менше 10	менше 12	менше 24	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок
в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Оцінка за національною шкалою
Денна форма навчання Заочна форма навчання	
90-100	Відмінно
75-89	Добре
60-74	Задовільно
менше 60	Незадовільно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічні механізми трансформації корпорацій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.06-01-2019
		стор. 11 з 12	

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./A**, **87/Добре/B**, **79/Добре/C**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				